

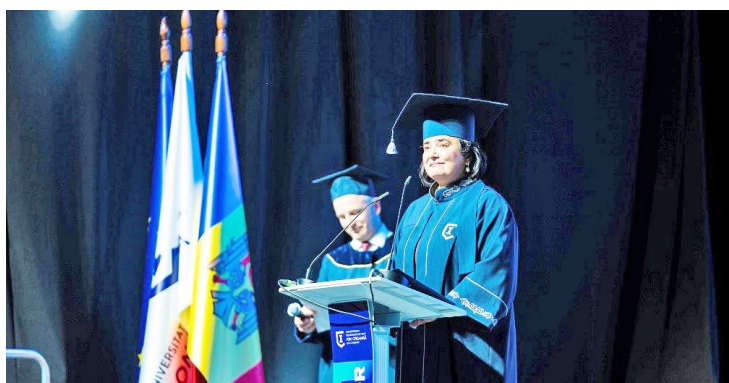
Univers Pedagogic

pro

28 (958),
10 iulie 2025

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

UPSC celebrează performanța și vocația academică a noii generații de absolvenți

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a organizat, în data de 8 iulie curent, în incinta Arena Chișinău, Gala Absolvenților, un eveniment de amploare dedicat Promoției 2025. Ceremonia a reunit 1800 de absolvenți, alături de membri ai familiilor acestora, cadre didactice universitare, reprezentanți ai autorităților centrale și locale, parteneri instituționali, invitați din mediul academic și economic etc.

Manifestarea a debutat cu onorarea simbolurilor de stat ale Republicii Moldova, marcând solemnitatea și înalta încărcătură simbolică a momentului. În deschidere, Alexandra Barbăneagră, rector al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, a adresat un mesaj de felicitare Promoției 2025, apreciind în mod deosebit parcursul academic și implicarea tinerilor în viața universitară.

Domnia sa a subliniat misiunea socială, de profundă responsabilitate, a noii generații de absolvenți care constă în formarea unor specialiști de forță și contribuția activă la modernizarea educației. În acest sens, ea a

evidențiat faptul că absolvenții UPSC sunt pregătiți să răspundă exigențelor unui sistem educațional în continuă transformare, să promoveze valori umane și să devină agenți ai schimbării în comunitățile în care își vor desfășura activitatea. În încheiere, doamna rector și-a exprimat încrederea că Promoția 2025 va duce mai departe cu onoare prestigiul academic al instituției, consolidând tradiția de excelență în vederea formării unor cadre didactice și specialiști veritabili în domeniul științelor educației.

Evenimentul a fost onorat de prezența unor înalți demnitari ai statului, care au rostit discursuri solemne, motivante și inspirate, subliniind rolul esențial al educației pentru dezvoltarea națională și îndemnând tinerii absolvenți să devină promotori ai progresului social. Printre invitații de onoare s-au numărat: președintele Parlamentului Republicii Moldova, Igor Grosu; ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun; viceprim-ministrul și ministrul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Doina Nistor.

În continuare, au fost susținute intervenții valoroase din partea unor personalități din mediul economic și civic.

Olga Surugiu, director general al Orange Moldova, a transmis tinerilor un mesaj de susținere, subliniind potențialul lor de a inova și de a transforma societatea prin educație. La rândul său, Angela Cutasevici, viceprimar al municipiului Chișinău și absolventă a UPSC, a evocat cu apreciere contribuția formării academice la conturarea parcursului său profesional, îndemnând noii absolvenți să se implice activ în consolidarea comunităților locale.

Din partea corpului profesoral-didactic, Nina Garștea, decan al Facultății de Științe ale Educației, a încurajat tinerii absolvenți, accentuând rolul formării continue și importanța angajamentului etic în exercitarea profesiei didactice într-un context educațional aflat într-o dinamică permanentă. Un moment cu rezonanță deosebită a fost înmânarea Trofeelor „Magna cum Laude” șefilor de promoție, în semn de recunoaștere a rezultatelor academice remarcabile și a implicării active în activitățile universitare. Prin această distincție, Universitatea a evidențiat rigoarea intelectuală, seriozitatea și etica profesională care au definit parcursul acestor tineri, deveniți repere pentru colegii lor.

În numele șefilor de promoție, Arina Brigalda a adresat un mesaj de mulțumire comunității academice, exprimând aprecierea generației sale pentru sprijinul acordat de profesori și pentru mediul de învățare oferit de instituție. Ea a remarcat că anii petrecuți la UPSC au reprezentat un proces autentic de maturizare intelectuală și umană, afirmând convingerea că valorile și cunoștințele dobândite vor rămâne fundamentul unei activități profesionale responsabile și implicate.

Programul festiv a fost completat de un moment artistic de înaltă ținută, susținut de Youth Orchestra, sub bagheta dirijorului Andriano Mariano, care a conferit ceremoniei o notă de rafinament și emoție. Evenimentul s-a încheiat cu fotografii de grup, imortalizând această zi cu încărcătură simbolică pentru întreaga comunitate UPSC, într-un spirit de solidaritate academică și apartenență instituțională.

Oxana PaRAȘciuc

CEI MAI BUNI ABSOLVENȚI AI ȚĂRII, PREMIAȚI DE AUTORITĂȚILE STATULUI

89 de absolvenți de liceu care au obținut media 10 la examenul național de Bacalaureat au fost premiați de președinta Republicii Moldova, Maia Sandu, și de ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun. Evenimentul festiv s-a desfășurat în prezența tinerilor laureați, a părinților și a profesorilor care i-au sprijinit de-a lungul anilor de studii.

Este cel mai mare număr de medii de 10 înregistrat vreodată într-o singură sesiune de Bacalaureat în Republica Moldova, un salt notabil față de cele 57 de medii maxime din anul precedent. Acest succes reflectă nu doar efortul individual al elevilor, ci și implicarea constantă a cadrelor didactice și susținerea familiei.

În mesajul său, Maia Sandu a declarat că, în urmă cu 13 ani, a fost inițiată o luptă împotriva copiatului la Bacalaureat pentru a le face dreptate tinerilor care învățau și pentru a transmite un mesaj clar în societate: munca este cea care contează și trebuie apreciată. Șefa statului a menționat că rezultatele din acest an sunt o dovadă clară a acestor eforturi și a felicitat elevii pentru performanțele obținute. La rândul său, Dan Perciun, a afirmat că acești tineri reprezintă un exemplu pentru întreg sistemul educațional, subliniind că ministerul își dorește să vadă

cât mai mulți elevi care cred în munca onestă, în propriile forțe și care sunt dispuși să muncească cu seriozitate pentru a obține rezultate. Oficialul i-a îndemnat pe absolvenți să rămână în țară și să-și continue studiile în universitățile din Republica Moldova, exprimând speranța că valorile pe care aceștia le întru-chipează se vor regăsi în mediul academic național și, mai târziu, în dezvoltarea țării.

Tinerii au transmis mesaje emoționante de mulțumire și recunoștință profesorilor și tuturilor celor care i-au susținut pe parcursul educațional, evidențiind sprijinul constant de care au beneficiat în anii de studiu. Cei 89 de absolvenți premiați provin din instituții de învățământ din întreaga țară, inclusiv din localități precum: Anenii Noi, Bălți, Căușeni, Chișinău, Criuleni, Drochia, Edineț, Hâncești, Nisporeni, Soroca, Ștefan Vodă, Ungheni și UTA Găgăuzia. Sesiunea de Bacalaureat 2025 a înregistrat o rată de promovare de 90,03% în rândul elevilor din licee – un indicator clar al progresului sistemului educațional din Republica Moldova.

NE REVEDEM ÎN CURÂND!

Dragi cititori,

Ca în fiecare an, redacția *Univers Pedagogic Pro* își ia o scurtă vacanță de vară.

Ne bucurăm că am fost alături de dumneavoastră și în această perioadă bogată în activități educaționale și vă mulțumim pentru interesul și sprijinul constant.

Următorul număr al publicației va apărea în data de **21 august 2025**, iar până atunci vă dorim zile senine, inspirație și succes în tot ceea ce faceți!

Cu gânduri bune,
Redacția *Univers Pedagogic Pro*

UE: Creșe pentru copiii din familii vulnerabile

Un program de granturi în valoare de 1,44 milioane de euro, destinat dezvoltării serviciilor de îngrijire timpurie pentru copiii cu vârste de până la 3 ani, a fost lansat cu suportul financiar al Uniunii Europene. Proiectul va fi implementat în 10 raioane ale republicii, vizând să ajute părinții aflați în situații de vulnerabilitate.

De granturi în valoare de până la 60 000 de euro fiecare vor beneficia organizații ale societății civile din raioanele Hâncești, Ialoveni, Telenești, Cahul, Sângerei, Ungheni, Cantemir, Nisporeni, Fălești și municipiul Bălți. Ajutorul se va materializa în asistență tehnică și mentorat din partea Keystone Moldova pentru dezvoltarea serviciilor. De specificat că Expert-Group va contribui la elaborarea de politici publice care să se îngrijească de sustenabilitatea acestor inițiative.

De remarcat că serviciile de creșă oferă părinților flexibilitatea necesară pentru a se realiza profesional, fără a sacrifica bunăstarea familiei, sprijinul pentru proiect fiind exprimat și de Ministerul Educației și Cercetării (MEC). „Ministerul nostru susține pe deplin această inițiativă, care se aliniază obiectivului de a extinde accesul la educație timpurie de calitate. Colaborarea intersectorială este cheia succesului, iar prin eforturi comune putem asigura ca fiecare

copil să beneficieze de un start bun în viață”, a specificat Valentina Olaru, secretară de stat la MEC.

Prezentă la evenimentul de lansare a proiectului, Daniela Leahu, directoarea de proiect la Fundația Soros Moldova, a menționat că „Ne dorim să construim o societate solidară, în care părinții nu sunt forțați să aleagă între îngrijirea copiilor și supraviețuirea economică. Parteneriatul cu autoritățile publice și societatea civilă este esențial pentru a crea o infrastructură socială durabilă în fiecare comunitate.”

La rândul său, Iuliana Kielytė, șefa de echipă Creștere Economică și Competitivitate în cadrul Delegației Uniunii Europene la Chișinău, a reiterat angajamentul UE față de dezvoltarea socială a Republicii Moldova, subliniind că „UE sprijină activ eforturile de a spori incluziunea pe piața muncii. Am observat deja tendințe pozitive, cu o creștere a ratei de ocupare a femeilor la peste 40%. Acest program este un exemplu clar al modului în care acordăm prioritate rezolvării unor probleme concrete, cum ar fi accesul limitat la creșe, pentru a oferi oportunități reale familiilor vulnerabile.”

Detalii despre concurs sunt disponibile pe pagina web a Fundației Soros Moldova (<https://soros.md/concursuri/selectarea-conceptelor-de-proiect-pentru-dezvoltarea-comunitatilor-incluzive-pentru-parintii-in-situatii-de-vulnerabilitate/>). ONG-urile interesate sunt invitate să depună dosarele de aplicare până în data de 4 august curent.

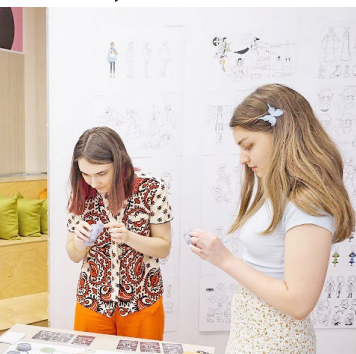
Prima promoție de la specializările Animație și Game Design și-a susținut public lucrările de licență

Facultatea de Arte Vizuale și Design a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a organizat susținerea publică a tezelor de licență pentru prima promoție a specializărilor *Animație* și *Game Design*, programe unice în Republica Moldova. După trei ani de formare intensivă și interdisciplinară, absolvenții au prezentat filme animate și jocuri video funcționale, lucrări care ilustrează nu doar nivelul lor de pregătire profesională, ci și viziunea artistică, inovația și rigoarea academică promovate de facultate. Evenimentul, desfășurat în „Clasa Viitorului”, a reunit studenți, cadre didactice, invitați și parteneri de dezvoltare academică.

În cadrul discursului său, rectorul Universității, Alexandra Barbăneagră, a subliniat importanța acestei premiere naționale și a felicitat absolvenții pentru parcursul lor, evidențiind aportul Universității în vederea sprijinirii educației inovative și adaptate pieței creative. De asemenea, decanul Facultății de Arte Vizuale și Design, Ana Simac, a vorbit despre provocările și reușitele programelor, accentuând valoarea interdisciplinară și aplicată a studiilor în *Animație* și *Game Design*.

Programul de licență a fost dezvoltat în cadrul proiectului „Profesiile Viitorului”, susținut de USAID și Ambasada Suediei în R. Moldova, cu scopul de a adapta învățământul superior la dinamica

industrii creative și la cerințele actuale ale pieței muncii. Coordonat de decanul Ana Simac, programul oferă o formare aplicată, centrată pe învățarea prin proiecte, mentorat continuu și evaluare prin portofolii. Studenții sunt ghidați de o echipă de experți – artiști activi, designeri, fondatori de studouri, profesioniști cu recunoaștere internațională – care aduc în sala de curs experiența reală a industriei.

La specializarea *Animație*, studenții au parcurs toate etapele creației audiovizuale – de la scrierea scenariului și dezvoltarea conceptului vizual, până la regie, animație, montaj și post-producție. Lucrările finale reflectă o abordare artistică matură, folosind tehnici variate precum animația 2D, 3D, stop motion și animația experimentală.

În paralel, specializarea *Game Design* a format creatori de jocuri video cu competențe în storytelling interactiv, scenografie digitală și dezvoltare de experiențe vizuale coerente și captivante. Studenții au lucrat în echipe, dezvoltând

proiecte care îmbină estetica cu funcționalitatea și interactivitatea.

Susținerea publică a lucrărilor de licență a evidențiat potențialul creativ și tehnologic al noii generații de profesioniști pregătiți la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”. Numeroase proiecte prezentate au calitatea necesară pentru a concura cu succes pe plan internațional, demonstrând un echilibru exemplar între excelența academică și creativitate.

Conducerea Facultății de Arte Vizuale și Design adresează mulțumiri rectorului Universității, Alexandra Barbăneagră, pentru sprijinul constant acordat inițiativelor educaționale inovatoare. De asemenea, exprimăm recunoștință față de managerii Ana Simac, Tatiana Lagaeva și Elena Musteață, pentru implicarea substanțială în dezvoltarea programului. Merită aprecieri deosebite și coordonatorul programelor de Animație și Designul jocurilor, Adrian Cuceraviu, cadrele didactice Stela Railean, Ekaterina Novakovskaia și Igor Tverdohle, pentru contribuția esențială adusă formării acestei prime generații de specialiști. Mulțumiri și echipei de mentori, Oleg Condrea, Oleg Malamuzh, Joy Martin Chinnam, Veaceslav Hamurari, Cristian Bulat, Lev Voloșin, Igor Udușlivii, Alexandr Bilițan, Semen Cera, Maxim Baraliuc, Vadim Savin, Olga Netsvetnaya, Alexandr Curilov, Vasili Braga, Danil Efremov și Artiomi Traci, pentru expertiza oferită pe parcursul procesului educațional.

UPSC va pilota, în premieră, platforma educațională „Haptilica”

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Ministerul Educației și Cercetării, și compania Bloomcoding au semnat astăzi Memorandumul de Înțelegere care marchează lansarea în premieră a pilotării platformei educaționale „Haptilica” în Rețeaua Școlilor Model și în alte instituții gimnaziale din Republica Moldova. Platforma oferă elevilor posibilitatea de a interacționa fizic cu conținutul digital educațional, facilitând înțelegerea aprofundată a disciplinelor precum matematica, fizica, chimia, biologia, geografia și istoria.

Evenimentul de lansare a subliniat rolul central al UPSC, instituție

care va coordona etapa de pilotare și cercetare aplicativă a platformei,

începând cu luna septembrie, în 100 de școli din țară. Testarea se va desfășura în paralel cu activități de analiză științifică, axate pe impactul tehnologiei asupra învățării, motivației elevilor, reducerii abandonului școlar și consolidării relației dintre cadrele didactice și elevi.

În mesajul său, rectorul Alexandra Barbăneagră a accentuat importanța acestui parteneriat în contextul digitalizării educației. Dumneaei a evidențiat faptul că pilotarea „Haptilica” va permite nu doar testarea unei soluții tehnologice autohtone, ci și valorificarea sa într-un cadru de cercetare educațională care îmbină dimensiunea practică cu analiza științifică. Accentul va fi pus pe dezvoltarea competențelor de învățare, creșterea interesului față de știință, dar și pe sprijinirea profesorilor în vederea adaptării la noile realități tehnologice.

Ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun, a salutat lansarea proiectului, apreciind inițiativa ca pe o oportunitate majoră pentru modernizarea procesului educațional. Oficialul a subliniat

potențialul tehnologiilor dezvoltate local de a transforma predarea disciplinelor sporind interesul elevilor și diversificând metodele didactice. Totodată, a fost exprimată încrederea că această inovație va depăși granițele naționale și va contribui la afirmarea internațională a tinerilor creatori din Republica Moldova.

Emil Chichioi, fondatorul companiei Bloomcoding, a realizat prezentarea tehnică a platformei oferind participanților o demonstrație practică a modului

în care funcționează „Haptilica” și a evidențiat avantajele sale pentru procesul de predare-învățare. Evaluarea impactului proiectului va avea la bază indicatori precum gradul de implicare a elevilor, progresul în domeniul dezvoltării competențelor, performanțele la testările naționale și internaționale, frecvența participării la cursuri și gradul de satisfacție al actorilor implicați în procesul educațional.

Oxana PaRaȘciuc

EU SUNT VIITORUL EDUCAȚIEI

„Educația, un drum al descoperirii și al implicării”

INTERVIU CU **MĂDĂLINA MOVILĂ**, STUDENTĂ
LA UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT „ION CREANGĂ”

Trecerea de la viața rurală la ritmul intens al Chișinăului universitar poate părea o provocare pentru mulți tineri. Pentru Mădălina, însă, această tranziție a devenit o oportunitate de creștere, de afirmare și de consolidare a unei vocații: educația. Absolventă a programului Istorie și Limba Engleză, masterandă în Didactica Educației Civice și tânăr cadru didactic în plin avânt profesional, ea ne împărtășește parcursul său academic și personal într-un dialog sincer și generator de inspirație.

Din acest interviu, cititorii vor descoperi o tânără dedicată, formată într-un mediu universitar care îmbină tradiția pedagogică cu deschiderea spre inovație. De la implicarea în proiecte educaționale și voluntariat, până la experiențe internaționale și reflecții asupra rolului cetățeanului activ, Mădălina ne oferă o perspectivă autentică asupra vieții de student și a chemării spre cariera didactică.

- Mădălina, ai venit din Nordul Moldovei, din Florești. Ce a însemnat pentru tine mutarea la Chișinău și adaptarea la viața universitară?

- Mutarea la Chișinău a fost o schimbare semnificativă pentru mine, atât pe plan personal, cât și academic. Fiind crescută în mediul rural, am simțit această tranziție ca o adevărată provocare. Mai ales că începutul vieții universitare a coincis cu anul 2020 – unul plin de incertitudini, pe care îmi place să-l numesc *anul experimental*. A fost perioada în care am conștientizat mai profund realitățile lumii în care trăim și am înțeles că viața de student nu va fi lipsită de obstacole, dar va fi totodată plină de scopuri importante de atins.

Adaptarea la ritmul de viață din Chișinău și la cel universitar a însemnat pentru mine maturizare, ieșire din zona de confort și dezvoltare personală. Am învățat să-mi gestionez timpul, să fiu mai responsabilă și să apreciez valoarea educației și a efortului depus pentru a reuși. Tot acest parcurs m-a format nu doar ca viitor profesionist, ci și ca om.

- De ce ai ales să studiezi Istorie și Limba Engleză? A fost o decizie ușoară sau ai oscilat între mai multe opțiuni?

- Inițial, mi-am dorit să urmez Relații Internaționale, însă pe parcurs am realizat că mă regăsesc mai mult în domeniul educației. Când

am depus actele la Universitate, prima mea opțiune a fost Învățământ Primar și Limba Engleză, însă am decis să includ și Istorie și Limba Engleză ca a doua specialitate, fiindcă am simțit că această combinație îmi oferă o pregătire complexă și echilibrată.

A fost o decizie luată în timp, nu una ușoară, pentru că am oscilat între mai multe opțiuni. Totuși, acum sunt convinsă că am ales ceea ce mi se potrivește cel mai bine – o direcție în care pot îmbina pasiunea pentru predare, pentru limbile străine și interesul pentru înțelegerea trecutului și a valorilor civice.

- Ce curs sau profesor ți-a marcat cel mai mult formarea?

- Fiecare curs din cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” a avut un rol important pentru formarea mea academică, contribuind în mod diferit la dezvoltarea profesională. Totuși, reieșind din faptul că mi-am dorit foarte mult să studiez Relații Internaționale, pot spune că cel mai mult m-a marcat cursul de **Științe Politice**, predat de doamna Larisa Noroc, căreia îi sunt profund recunoscătoare. Prin modul său de predare, prin pasiunea cu care aborda temele discutate și prin deschiderea față de dialog, acest curs nu doar că mi-a consolidat interesul pentru domeniul politic, dar m-a și motivat să aprofundez cunoștințele în această direcție. A fost o experiență care mi-a confirmat alegerea specializării și mi-a oferit o bază solidă pentru viitoarea carieră.

- De ce ai ales să urmezi masteratul în Didactica Educației Civice?

- Deoarece îmi doresc să învăț în mod constant, să mă dezvolt și să evoluez pe plan profesional. M-a atras acest program prin oferta de cursuri interesante, relevante pentru cariera didactică, dar și prin profesionalismul și dedicarea cadrelor didactice implicate. Consider că această specializare mă va ajuta să devin un profesor mai bine pregătit și mai implicat în vederea formării unor cetățeni responsabili ai societății.

- Ce înseamnă pentru tine educația pentru societate? Cum crezi că putem forma cetățeni activi prin educație civică?

- Pentru mine, această disciplină reprezintă o pârgie esențială în ceea

ce ține de construirea unei societăți democratice, fundamentate pe valori umane universale, precum respectul, solidaritatea și responsabilitatea. Prin educația civică putem forma cetățeni activi și conștienți de rolul lor în comunitate.

Cred că acest lucru poate fi realizat prin implicarea elevilor în activități concrete, cum ar fi acțiuni de voluntariat, campanii de caritate, lecții tematice care promovează empatia și cooperarea, dar și prin metode interactive precum studiile de caz sau exercițiile de simulare a proceselor democratice. Aceste activități contribuie la dezvoltarea gândirii critice, a spiritului civic și a responsabilității față de binele comun.

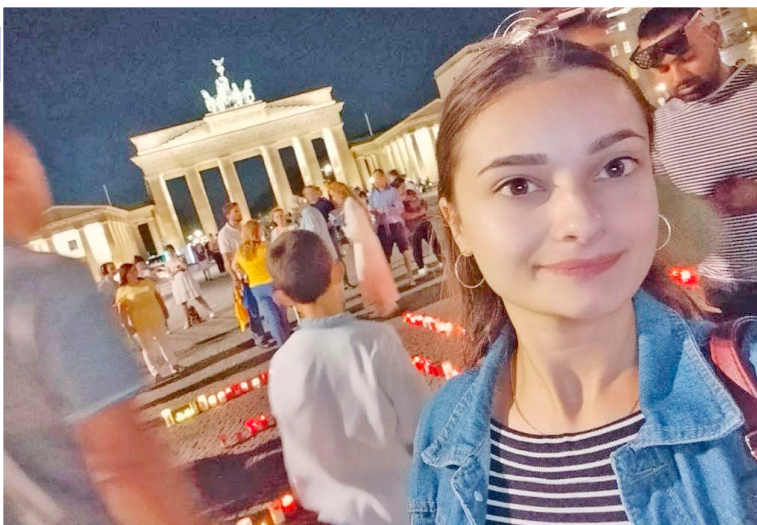
- Ce ne poți spune despre experiența de mobilitate academică pe care ai avut-o la Universitatea Valahia din Târgoviște, România, sub îndrumarea profesorului, doctor habilitat, Sergiu Musteățu?

- A fost o practică extrem de valoroasă atât din punct de vedere academic, cât și personal. Am avut oportunitatea de a explora un alt mediu universitar, de a participa activ la activități didactice și de a interacționa cu profesori și studenți dintr-un sistem educațional diferit, ceea ce mi-a oferit o nouă perspectivă asupra procesului de învățare.

Această mobilitate mi-a consolidat spiritul de inițiativă și mi-a adâncit înțelegerea cu privire la importanța colaborării internaționale în educație. Am dobândit nu doar cunoștințe suplimentare în domeniul meu de studiu, ci și abilități esențiale de comunicare, adaptabilitate și lucru în echipă, fiind nevoită să mă integrez rapid într-un context nou și provocator. Cel mai important, însă, este că această experiență mi-a oferit încredere în propriile forțe și m-a motivat să mă implic cu mai mult curaj în proiecte educaționale viitoare. A fost un pas important pentru dezvoltarea mea personală și profesională, care mi-a lărgit orizonturile și mi-a întărit dorința de a contribui activ la dezvoltarea domeniului educației și al relațiilor internaționale.

- Cum ți-a reușit să organizezi activități în cadrul proiectului „Tehnologiile Viitorului – FIRST LEGO LEAGUE”? Ce ți-a plăcut cel mai mult în cadrul acestei experiențe?

- Participarea mea ca voluntar în cadrul acestui proiect, orga-

nizat de Clasa Viitorului, a fost o experiență deosebită care mi-a oferit ocazia să mă implic activ în cadrul unor activități educative și inovative. A fost pentru prima dată când am realizat că pot gestiona și coordona activități care depășesc sfera teoretică a cursurilor universitare, punând în practică abilități precum comunicarea, planificarea și lucrul în echipă. Cel mai mult mi-a plăcut atmosfera energetică și generatoare de inspirație din jurul proiectului – am simțit entuziasmul participanților, am trăit emoțiile competiției și m-am bucurat de fiecare interacțiune. M-a impresionat modul în care tehnologia poate fi integrată în educație într-un mod atât de atractiv și motivant pentru tineri. În plus, am cunoscut oameni minunați cu care am legat prietenii frumoase, ceea ce a făcut această experiență și mai valoroasă pentru mine.

- Ai fost o perioadă observator PROMO-LEX la alegeri. Ce ai învățat din acea experiență despre democrație și responsabilitate?

- A fost o experiență care mi-a schimbat modul în care privesc democrația și responsabilitatea civică. Am înțeles mai bine cât de important este ca procesul electoral să fie corect, transparent și bine organizat, pentru ca fiecare vot exprimat să conteze cu adevărat. Am văzut, la fața locului, cum funcționează instituțiile, dar și cât de fragilă poate fi uneori încrederea oamenilor în acest sistem. Mi-am dat seama că

democrația nu înseamnă doar votul în ziua alegerilor, ci și implicarea constantă, vigilența față de nereguli și respectul pentru ordine. În același timp, am conștientizat că fiecare dintre noi are o responsabilitate – nu doar să votăm, ci și să apărăm dreptul celorlalți de a vota liber. Am învățat să fiu obiectivă, atentă la detalii și să tratez fiecare situație cu seriozitate, pentru că fiecare gest, fiecare raport sau observație poate contribui la un proces electoral mai corect. Această experiență m-a făcut să înțeleg că democrația este un efort colectiv și continuu, iar responsabilitatea nu aparține doar celor aleși, ci și nouă, cetățenilor.

- Cum reușești să îmbini studiile, practica pedagogică, activitățile extracurriculare și voluntariatul? Nu e greu să le gestionezi pe toate?

- Nu voi nega că este uneori dificil să gestionez toate aceste activități.

Fac voluntariat, însă mai puțin, deoarece sunt tânără debutantă și încă acumulez experiență. În primul semestru am activat ca profesoară de limba engleză într-o instituție de învățământ, iar din semestrul al doilea am avut șansa să predau și în altă instituție. Această schimbare m-a făcut să realizez că poate mi-am asumat prea multe responsabilități, însă dorința mea de creștere profesională și acumulare de experiență m-a motivat să continui.

Pe lângă aceasta, lecțiile și cerințele programului de masterat au fost o provocare suplimentară. A fost destul de obositor să gestionez timpul pentru a verifica caietele elevilor, a pregăti materialele didactice și a îndeplini toate sarcinile universitare. Totuși, printr-o organizare atentă și multă perseverență, reușesc să fac față tuturor provocărilor și să continui să mă dezvolt profesional.

- Care sunt prioritățile tale pentru viitorul apropiat, după finalizarea masteratului?

- În perioada următoare, îmi propun să valorific tot ce am acumulat până acum prin experiență directă în domeniul educațional. Vreau să mă implic activ în formarea tinerilor, punând accent pe dezvoltarea lor ca viitori cetățeni conștienți și responsabili. Aspir să fiu un cadru didactic devotat, capabil să inspire și să creeze un impact real în sala de clasă și dincolo de ea. Totodată, îmi doresc să colaborez în cadrul unor proiecte axate pe promovarea valorilor democratice și implicarea comunitară, contribuind astfel la o societate mai bine informată și solidară. Pe termen mediu, intenționez să urmez cursuri de specializare sau alte forme de perfecționare profesională, pentru a-mi îmbunătăți constant abordarea pedagogică și pentru a fi la curent cu inovațiile din educație.

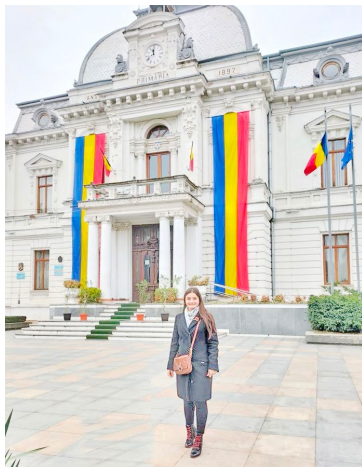
- De ce ai recomanda Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” unui absolvent de liceu?

- Aș recomanda cu încredere această instituție pentru că aici am găsit un mediu prietenos și stimulant, unde educația este pusă cu adevărat pe primul loc. Universitatea oferă o pregătire solidă, atât teoretică, cât și practică, iar cadrele didactice de aici sunt dedicate și pasionate de ceea ce fac. Este o Universitate specială, din punctul meu de vedere, fiind o îmbinare între tradiție și deschidere spre inovație, cu accentul pus pe formarea unor profesori implicați și responsabili, pregătiți să contribuie la schimbarea societății. În plus, aici am avut multiple oportunități de a mă implica în proiecte, mobilități și activități extracurriculare care mi-au îmbogățit experiența.

- Îți mulțumim, Mădălina, pentru mărturia inspirată și sinceră, care reflectă devotamentul tău față de educație și formarea unei societăți implicate și mai conștiente.

A interviuează

Silvia ȚURCAN

Profesorul care a făcut o pasiune din a învăța și a educa

„Copiii (elevii) nu-și amintesc ce încerci să-i înveți. Ei își amintesc ce ești”
(Jim Henson)

Când mă gândesc la anii de școală, unul dintre primele chipuri care îmi vine în minte este cel al profesorului Sergiu Ciobanu – sau, cum îl cunoșteam la școala din Andrușul de Sus, Cahul, Serghei Ivanovici. Așa era pe atunci: cu patronimic, cu autoritate și cu o disciplină venită parcă din alte timpuri.

L-am cunoscut în 1984, când a venit să-l înlocuiască pe profesorul nostru de muzică. Mai târziu, ne-a predat nu doar muzică, ne-a învățat și istorie, științe sociale și pregătire militară. A fost, într-un fel, un profesor pentru viață. Nu în zadar se spune că cei mai buni profesori predau din inimă, nu din carte. Mă mândresc cu faptul că pe parcursul anilor când l-a avut ca director, școala noastră a fost una fruntașă în raion la indicatorii de bază.

Mi-l amintesc și acum pe dascălul Sergiu Ciobanu: sever, dar cu o bunătate discretă, care se vedea din gesturi mici. Mustața lui, mereu îngrijită, aranjată, îi dădea un aer aparte. Era singurul profesor

cu mustață, și parcă acest detaliu îi completa portretul. Ne certa când greșeam, dar niciodată fără motiv. Vorbea calm, fără a ridica tonul, dar avea o voce care te pătrundea. Chiar dacă uneori era aspru cu noi, simțeam că ne dorea binele și voia cu tot dinadinsul să devenim mai buni, fiecare în ritmul lui. Își permitea, uneori, și câte o glumă, o vorbă inspirată. Îmi amintesc o lecție de istorie în care ne vorbea despre „goana înarmărilor” dintre SUA și URSS. La un moment dat, ne-a spus cu sinceritate: „Eu înțeleg competiția militară, dar cum trăiesc americanii și cum trăim noi? Chiar să rămânem

fără chiloți?” Am râs, dar în spatele acelei glume era mult adevăr...

După ce m-am mutat la Chișinău, în 1993, am ținut mai rar legătura cu domnul profesor. Însă imaginea lui a rămas strâns legată de acea perioadă. Nu toate amintirile, evident, sunt perfecte – au fost și momente dificile – dar respectul față de el a rămas la fel. Acum, la aniversarea celor 70 de ani, îmi îndrept gândul cu recunoștință către profesorul Sergiu Ciobanu, cel care a fost unul dintre acei oameni ce nu doar au predat, ci au modelat vieți. A format generații întregi și a lăsat urme adânci în felul în care ne amintim cu drag copilăria și adolescența. La mulți ani, domnule profesor! Vă doresc să vă bucurați de sănătate, de claritate și de acea bunătate tăcută care v-a însoțit mereu!

Cu respect,

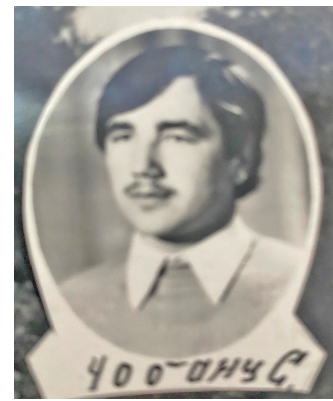
Mihai MIRON,
absolvent al Școlii medii din satul Andrușul de Sus, în 1990,
jurnalst, fondator și director al posturilor de radio **Diaspora FM** și **Focul din Vatră**, precum și al Școlii de arte pentru copii **Academia de Weekend din Chișinău**

P.S. Spunem un mare adevăr atunci când afirmăm că predarea este singura profesie care creează toate celelalte profesii. Lăudabil faptul când foștii învățăcei își amintesc cu plăcere de învățători și profesori. Vine vorba: fă-ți profesorul să spună, peste ani, cu mândrie: acesta a fost elevul meu! Și viceversa, fă-ți elevul să spună, peste ani, cu mândrie: acesta a fost profesorul meu! Or, copiii învață cel mai bine atunci când le place profesorul lor și cred că profesorul lor îi place (Gordon Neufeld) și ceea ce este profesorul, este mai important decât ceea ce predă (Karl Meninger).

Biografia de viață și de muncă a pedagogului, profesorului Sergiu Ciobanu este una obișnuită, ca și a majorității dascălilor ce și-au consacrat viața tărâmului educației. După absolvirea cu eminentă a școlii din satul de baștină, Andrușul de Sus, a decis să aplice la Școala Pedagogică din orașul Cahul, pe care o absolvă în 1974. Acei patru ani petrecuți împreună la faimoasa instituție pedagogică mi s-au întipărit în memorie și prin faptul că mereu l-am simțit alături pe colegul și bunul meu prieten, Sergiu Ciobanu. Mi-a rămas în memorie prin calitățile lui morale deosebite (hărnicie, cumsecădenie, sinceritate, bunătate ș.a.), trăsături de caracter atât de valoroase pentru un pedagog, prin disponibilitatea de a întinde o mână de ajutor la nevoie. Și prin pioasa recunoștință ce a purtat-o părinților, surorilor, rudelor sale, dar și dascălilor: primei învățătoare, Olga C. Ciobanu, profesorilor ce au contribuit la formarea lui ca personalitate – Vasile Ciobanu, Dumitru Guglea, Gheorghe Botezatu, Ion Codreanu, Alexandru Bolfun ș.a., la fel ca și distinșilor pedagogi de la Școala din Cahul, Nina și Boris Hadji-Nedov, Petru Stănilă, Pavel Burciu, Pavel Petrov, Grigore Bescrovnii, Valeriu Romanenco, Gheorghe Ghimpu ș.a.

A iubit muzica (a fost membru al fanfarei școlii, al ansamblului vocal-instrumental ș.a.), sportul, fiind antrenat, pe parcurs, în diverse activități, competiții, manifestări cultural-artistice, în cadrul cărora a obținut adevărate performanțe... Desigur, s-a dedicat plenar, cu dragoste și pasiune vocației sale de pedagog, activând învățător în Școala din Andrușul de Jos (unde a și întâlnit-o pe viitoarea soție, Valentina, profesoară de matematică).

După satisfacerea serviciului militar și absolvirea (secția fără frecvență) a Facultății de istorie și drept a Universității de Stat din Chișinău, a revenit în satul natal, unde a predat istoria, științele sociale, pregătirea militară, avansând la funcția de șef de studii.

Din 1 septembrie 1992 este numit în funcția de director al instituției, printre absolvenții căreia sunt și feciorul său Sorin, care a deținut 3 mandate de primar al comunității, fiica Rodica, care actualmente activează în Franța (compania Leoni-Grup).

Pe parcursul anilor, cât s-a aflat în fruntea instituției, Școala medie din sat a fost absolvită de zeci de băieți și fete din Andrușul de Jos, Cahul, Larga, Roșu, Gavanoasa, chiar și din raionul Criuleni. Printre aceștia se află actualul președinte al Legislativului, Igor Grosu, conducători de întreprinderi, instituții, directori de școală Ion Florea, Galina Parvana, Rita Ciobanu, Maria Todos, Elizaveta Todos, Tatiana Grosu, Angela Macovei ș.a., profesori universitari Ion Codreanu, Petru Todos, Ilie Nucă, Natalia Ciobanu, Diana Afteni, Silvia Todos, medicii Ion Arnaut, Vasile și Tatiana Schițanu, Nucă Rodica Alexandru, Nucă Florența Alexandru. Tereza Todos ș.a.

...Locuitorii satului Andrușul de Sus îl cunosc pe Sergiu Ciobanu și ca un mare patriot, care a participat la războiul de la Nistru din 1992, unde a condus statul major al batalionului nr.5 Cahul. De aceea, deloc întâmplător este faptul că anume el a fost inițiatorul ideii de a reface acoperișul celor trei blocuri ale clădirii școlii... în nuanțele cromatice ale Tricolorului! Iar în cei 4 ani, cât a fost primar în sat, a insistat și a izbutit să gazifice localitatea, să reanimeze un șir de activități social-culturale și sportive.

Ion DOMENCO,
absolvent al Școlii Pedagogice din Cahul (1970-1974),
jurnalst, membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România

OIM: Servicii extinse de îngrijire a copiilor la Ungheni

Organizația Internațională a Muncii (OIM) a semnat un *Memorandum de Înțelegere* cu Primăria municipiului Ungheni în privința implementării Programului „Extinderea serviciilor alternative de îngrijire a copiilor”, aflat în desfășurare. Documentul a fost semnat pentru o perioadă de 2 ani, cu posibilitatea prelungirii

pentru același interval de timp. Așadar, parteneriatul este deja activ, consolidând cooperarea pentru extinderea facilităților de îngrijire destinate copiilor din localitate. Printre acțiunile realizate până în prezent se numără: cartografierea serviciilor de îngrijire existente din municipiu; elaborarea unei foi de parcurs pentru extinderea și îmbunătățirea serviciilor respective; instruirea a 20 de femei interesate să-și dezvolte propriile afaceri în domeniul îngrijirii copiilor cu vârste cuprinse între 1 și 3 ani; suport pentru renovarea unei grupe de creșă din cadrul Grădiniței „Solnișko”, oferit de OIM. Colaborarea are me-

nirea să satisfacă nevoile comunității, oferind soluții viabile pentru echilibrul între viața profesională și cea familială, în special pentru tineri. OIM este o agenție a Organizației Națiunilor Unite, cu sediul la Geneva, Elveția, ce se îngrijește de promovarea justiției sociale și economice, prin stabilirea unor standarde internaționale de muncă.

Pe 14 iulie începe admiterea în învățământul liceal

La Chișinău sunt disponibile 5360 de locuri pentru admitere în învățământul liceal, prima etapă urmând să se desfășoare în perioada 14 iulie - 2 august curent. De remarcat că înscrierea se va realiza doar în format online pe platforma *escola.chisinau*. În acest an, în instituțiile de învățământ din municipiu este planificată crearea a 216 clase liceale.

Este de menționat că admiterea va avea loc în 98 de licee, dintre care 83 publice și 15 private, la profilurile umanist, real, sport și arte. În comparație cu anul precedent de învățământ, numărul locurilor disponibile a crescut cu 114. Cea de-a doua etapă de admitere se va derula în intervalul

4-13 august a.c. În ultimii ani, numărul absolvenților gimnaziali din Chișinău crește constant. Astfel, în anul de studii 2017-2018 treapta gimnazială au absolvit-o 6010 elevi, ca în 2024-2025 să avem 7.989 de absolvenți. Drept consecință, s-a majorat și numărul de clase.

Viziunea părinților privind factorii ce influențează reușita școlară a copiilor

Elena CĂRUȚĂ,
master în psihologie,
psiholog, grad didactic I,
Liceul Teoretic
„Mihail Sadoveanu”,
mun. Chișinău

Reușita școlară a elevilor este influențată, pe lângă mulți alți factori, de implicarea părinților. De aceea, este important să analizăm viziunea acestora din urmă cu referire la problema respectivă, totodată să descoperim factorii ce influențează reușita școlară și cum putem preveni creșterea numărului de elevi cu succese școlare scăzute.

Reușita copiilor – școlară și socială – are pentru părinți o semnificație simbolică deosebită. Iar rezultatele școlare sunt dependente de resursele materiale, educaționale și culturale ale familiei. De fapt, familia determină în mare măsură succesul sau eșecul școlar al copiilor.

În general, familia vine în sprijinul școlii pentru atingerea reușitei școlare a elevului, dar uneori „valorile” cultivate în familie nu coincid cu cele promovate în școală. Colaborarea reală dintre familie și școală, mai ales în cazul elevilor cu rezultate slabe la învățătură, poate fi un factor favorizant al învingerii de către elev a dificultăților sale școlare.

Astfel, o modalitate de remediere ar fi implicarea părinților în vederea orientării și ghidării profesionale a elevilor, ceea ce ar constitui un factor important în ceea ce ține de motivarea acestora spre o reușită școlară mai bună, pentru a însuși profesia dorită. Cu această ocazie, am invitat la o oră de dezvoltare personală câțiva părinți ai elevilor clasei a VI-a pentru a ne vorbi despre propria profesie, despre dificultăți și succese, despre factorii ce au favorizat să aleagă meseria dată, cu recomandări pentru elevi spre a avea viitorul dorit, începând cu activitatea școlară zilnică.

Lecția a avut un impact major asupra elevilor, căci ascultau cu mare atenție tot ce expuneau părinții. Au fost analizate în mod detaliat profesii precum pilot și jurist. Deosebit de motivaționale au fost recomandările oferite de părinți în ceea ce privește obținerea succesului școlar și profesional. Elevii au rămas impresionați de detaliile din sfera practică a

„Succesul nu este întâmplător, ci rezultatul muncii și al dedicării”

acestor meserii, precum și de ideea că dacă îți dorești mult ceva în acest domeniu și nu numai, trebuie să muncești și neapărat vei obține cele dorite. La fel se întâmplă și cu reușita școlară.

Ținând cont de tema analizată, am aplicat un chestionar pentru părinți, constituit din 6 întrebări. Au fost chestionați 42 de părinți ai elevilor claselor V-VI din Liceul Teoretic „Mihail Sadoveanu” din capitală. Scopul cercetării a fost să identific viziunea părinților vizavi de reușita școlară a copiilor și ce factori ar putea să o influențeze. Astfel, întrebând părinții dacă sunt mulțumiți de rezultatele școlare ale copiilor, am obținut următoarele rezultate: 27,90% au răspuns că sunt mulțumiți, 55,81% sunt parțial mulțumiți, iar 16,27% nu sunt mulțumiți. Într-adevăr, fiind psiholog la liceu, am observat că reușita școlară a elevilor descrește în clasele V-VI, comparativ cu succesele din ciclul primar. Bineînțeles că mulți factori influențează reușita școlară a elevilor, dar foarte important este implicarea familiei în acest sens.

Mai jos, voi prezenta procentajul răspunsurilor părinților la întrebarea: *Cum poate familia să se implice pentru a crește nivelul de reușită școlară a copilului?*

Nr.	Variante de răspuns	Procentul alegerii
a.	verificarea temelor pentru acasă;	13,95%
b.	oferirea de recomandări copilului în cazul întâmpinării unor dificultăți de învățare;	13,95%
c.	monitorizarea îndeplinirii temelor pentru acasă;	13,95%
d.	colaborarea constructivă cu diriginta;	2,32%
e.	colaborarea constructivă cu profesorii;	13,95%
f.	oferirea responsabilității elevului de a realiza singur temele;	13,95%
g.	limitarea timpului folosit la telefon;	18,60%
h.	altele: toate variantele	4,65%

Analizând rezultatele obținute din tabela de mai sus, observăm că mulți părinți pledează pentru limitarea timpului folosit la telefon de propriul copil, fiind importante și verificarea temelor pentru acasă sau monitorizarea îndeplinirii acestora, precum și colaborarea constructivă cu profesorii. În ziua de azi, practic toți elevii au acces la telefon și înșiși părinții afirmă că copiii lor se află un timp destul de impunător în jocuri sau pe rețele de socializare. Astfel, părinții au răspuns, mai jos, la următoarea întrebare: *„Câte ore, în mediu, pe zi utilizează copilul telefonul mobil?”*

Nr.	Variante de răspuns	Procentul alegerii
a.	până la o oră	11,90%
b.	1,5 - 2 ore	33,33%
c.	3 ore	26,19%
d.	4-5 ore	26,19%
e.	mai mult de 6 ore pe zi	2,38%

Din această tabelă, se observă că un procentaj mai mare de elevi (33,33%) utilizează telefonul 1,5-2 ore, ceea ce constituie un termen rezonabil pentru preadolescenți. Dar un număr destul de impunător afirmă că copiii utilizează telefonul 3-5 ore pe zi (26,19%), ceea ce constituie un risc major pentru reușita școlară, având un impact negativ asupra dezvoltării personalității și a stării psihoemoționale, deoarece trec printr-o perioadă importantă de dezvoltare – preadolescența sau adolescența timpurie (vârsta claselor V-VI).

Din cauza folosirii telefonului mobil la ore târzii, fiind stimulați de multe notificări pe care le pot primi, mintea este într-o permanentă alertă, melatonina scade și organismul nu se poate relaxa pentru a produce starea de somn. Chiar dacă va reuși, într-un final, să adoarmă, somnul copilului va fi superficial, iar efectele negative se pot observa din activitatea de dimineață și apoi la școală. Din păcate, mulți părinți nu conștientizează impactul fenomenului și nici nu verifică timpul utilizat la telefon de copilul său, ceea ce este

destul de îngrijorător pentru sănătatea fizică și psihică a viitoarei generații, afectând puternic rezultatele școlare. Deci este importantă o monitorizare mai atentă a timpului utilizat la telefonul mobil de copii, prin stabilirea împreună cu aceștia a unor reguli clare de utilizare și o comunicare empatică.

La întrebarea *„Acordați suficient timp și atenție copilului dvs. privind reușita școlară?”*, 69,76% din părinți au răspuns că parțial acordă atenție copilului pentru îmbunătățirea reușitei școlare, 20,93% sunt mulțumiți de propria implicare, iar 9,30% nu sunt mulțumiți de implicarea lor. Deci, doar 21% din părinți se implică în totalitate în vederea susținerii copilului, pentru a avea o reușită școlară mai bună, ceea ce este evident se răsfărge asupra rezultatelor școlare, căci la această vârstă copiii nu pot fi mereu responsabili până la capăt de acțiunile lor și necesită a fi ghidați de părinți pentru o dezvoltare armonioasă.

La întrebarea *„Cum se poate îmbunătăți reușita școlară a copilului?”*, am obținut de la părinți răspunsuri ce țin de motivarea elevilor de către profesori, de exemplu: Motivarea copilului la ore prin obiective ce le captează interesul, atenția și abilitățile individuale; relația mai prietenoasă dintre elev și profesor; asigurarea accesului părinților la informația referitoare la temele pentru acasă; să fie întrebați elevii mai mult la lecții; profesorii să scrie în agende notele; evitarea bullyingului între elevi, prin implicarea psihologului și a administrației; temele pentru acasă să fie cât mai frecvent verificate de către profesori.

Am obținut și răspunsuri ce țin de motivarea elevilor de către părinți: *De a îmbunătăți organizarea timpului elevilor; părinții să acorde mai mult timp și atenție copilului; implicarea părinților; verificarea agendei și încurajarea copilului de către părinți; colaborarea părinților cu diriginta și profesorii; părinții să fie alături atunci când întâmpină dificultăți; să asiste la lecții.* Mulți părinți au pus accent și pe limitarea timpului la telefon, unii chiar au pledat pentru interzicerea telefonului mobil pe teritoriul școlii.

De asemenea, părinții propun înlocuirea timpului utilizat la telefon cu mai multă lectură sau activități de dezvoltare pentru elevi: *ore adăugatoare; lectură suplimentară; citirea mai multor cărți; implicarea copilului în mai multe activități de interes personal.* Astfel, aș menționa faptul că mai mulți părinți conștientizează importanța implicării familiei pentru obținerea unor rezultate școlare mai bune de copiii lor, precum și importanța colaborării cu profesorii, diriginta, psihologul școlar.

Fără îndoială, pentru o reușită școlară mai bună a elevilor este necesară o colaborare armonioasă dintre elev, familie și școală.

Sportul nu este doar mișcare, ci și filosofie în acțiune

De Ziua Internațională a Jurnalismului Sportiv, marcată la 2 iulie, am fost prezentă la ședința dedicată alegerii conducerii Asociației Presei Sportive din Moldova (APSM). Evenimentul a fost unul de suflet și de coeziune profesională, desfășurat sub semnul încrederii și respectului reciproc.

Cu vot unanim, la Adunarea de dare de seamă și alegeri Eduard Ciobanu a fost reales în funcția de președinte al Asociației. „Am trecut până acum printr-o perioadă intensă și plină de realizări și îmi doresc ca, în următorii cinci ani, să ducem aceste planuri la un nivel și mai înalt”, a declarat șeful forului jurnalistic.

De remarcat că Eduard Ciobanu a prezentat principalele obiective ale noului său mandat, menționând priorități precum susținerea tinerilor și veteranilor din jurnalismul sportiv, dezvoltarea profesională continuă, consolidarea parteneriatelor internaționale, implementarea valorilor deontologice și organiza-

Ludmila PODGURSCHII

rea mai multor evenimente de promovare a sportului de masă.

Totodată, în cadrul ședinței, a fost votată noua componență a Comitetului Executiv pentru următorii cinci ani: Lia Doneț (președinte al Comitetului), Dorina Blăndescu, Iurie Opincea, Zinaida Jioară, Ion Buga, Mihai Burciu și Vitalie Hadei (președinte al AIS Moldpres) – oameni valoroși, competenți, dedicați jurnalismului sportiv, adevărate repere profesionale.

Subsemnata, am fost aleasă în calitate de membru al APSM.

Sunt bucuroasă și onorată să fac parte din această comunitate de personalități remarcabile care promovează valorile sportului și ale jurnalismului sportiv.

Sunt sigură de faptul că sportul este o valoare socială, umană și formativă, care merită promovat nu doar ca performanță, ci și ca exercițiu de caracter, disciplină și curaj. Dincolo de breaking news și interviuri fulger, avem nevoie de

reportaje care să spună povestea din spatele medaliei, cu antrenori dedicați, părinți care se sacrifică în tăcere, adolescenți care cresc cu mingea sub braț și cu visul în ochi...

În Grecia antică, sportul nu era perceput ca o activitate separată de viața intelectuală sau morală, ci ca o componentă fundamentală a educației omului liber. Lupta fizică, oboseala, durerea și eșecul nu erau obstacole, ci instrumente de antre-

nament interior. De exemplu, atleții nu erau priviți doar ca persoane bine antrenate fizic, ci ca modele de virtute, disciplină și autocontrol. Idealul elenic presupunea o armonie între trup, minte și suflet.

De ce cred în promovarea sportului? Pentru că înseamnă, în viziunea mea, pe lângă performanță – și schimbare de mentalitate. Nu toți practicanții vor deveni campioni olimpici, dar fiecare copil care face mișcare zilnic își dezvoltă o viață mai echilibrată și mai sănătoasă. Fiecare adult care alerge, merge cu bicicleta sau practică un alt gen de sport transmite, prin propriul exemplu, un mesaj puternic. Iar fiecare comunitate care investește în sport, investește, de fapt, în viitorul moral, fizic și emoțional al unei generații întregi. Sportul este, poate, una dintre ultimele limbi universale care încă ne mai învață ce înseamnă să fim umani – cu limite, dar și cu infinite posibilități.

Foto: Aurelia Ciobanu

Cele mai noi stelute din ochii copiilor, descoperite la Planetariul din Chișinău!

Într-o escapadă captivantă, dedicată educației prin experiență, copiii, participanți ai taberei de zi „Provocarea verii” de la filiala „Ștefan cel Mare și Sfânt” a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”, au avut parte de un adevărat spectacol științific. În cadrul excursiei la Planetariul din cadrul Observatorului Universității Tehnice a Moldovei, însoțiți de bibliotecarele Svetlana Chistol și Lia Cantâr, ei au văzut cum se mișcă stelele și planetele, aflând mai multe informații despre ele.

Privind cupola întunecată deasupra capului, toți ascultă cu sufletul întretăiat și privesc cum se mișcă stelele pe bolta înstelată, imaginându-și că sunt pe o navă cosmică. Pe lângă informațiile utile, copiii au parte de o experiență deosebită, care le trezește curiozitatea, dorința de a afla lucruri noi, de a studia și de a cerceta, spune doctorul în științe fizico-matematice, Vitalie Chistol, directorul observatorului:

„Planetariul Universității Tehnice este destinat publicului larg. Aici vin vizitatori din întreaga republică, nu doar din oraș. Copiii, mai ales, sunt foarte interesați. Odată, la ziua astronomiei, aflându-ne într-un sat de lângă Bălți, au venit copii din diferite raioane mai îndepărtate, tocmai de la Ștefan Vodă, ca să privească în telescop. Este un domeniu foarte interesant pentru ei, extrem de captivant!”

Vitalie Chistol afirmă că informațiile despre sistemul so-

lar, despre Univers, sunt necesare omului modern, îi creează o imagine adecvată despre lume. Aceste cunoștințe sunt un imbold către cercetare în diferite domenii:

„Sistemul solar, planetele, se studiază și la grădiniță, și la școală. Câteodată noi începem a vorbi despre planete – câte planete sunt, care-s ele – și copiii răspund în cor. Acestea sunt niște cunoștințe minime, care se studiază în cadrul unor module la grădiniță, la școală. Dar nu știu din ce cauză, disciplina Astronomia, a fost scoasă din programa școlară. Or, aceasta le oferea elevilor o imagine mai deplină despre Univers, galaxie.

Da, poate că în viața lui, copilul nu va fi astronom, dar este vorba despre niște concepte generale despre lume, cum e alcătuit Universul nostru, pământul, sistemul solar. În Rusia, după ce a fost exclusă această disciplină din programa școlară, diferite sondaje au demonstrat că jumătate din-

tre copii nu știau ce se învârtete – Pământul în jurul Soarelui, sau Soarele în jurul Pământului. După aceea au reintrodus astronomia în școală. Este un obiect care trezește curiozitatea. Și dacă nu-i trezești omului curiozitatea, până la o vârstă anume, atunci capacitatea asta de a fi curios dispare”, afirmă doctorul în științe Vitalie Chistol.

Savantul mărturisește că astronomii de la Politehnica din Chișinău îi poartă amintirea înaintașului lor, astronomului ba-

sarabean Nicolae Donici, care a fost un savant cu renume mondial în perioada interbelică. Observatorul său, foarte performant, de la Dubăsari, a fost distrus până la temelie în 1940. De ce autoritățile nu se ocupă de restabilirea acestuia și a conacului lui Nicolae Donici, doar aceasta face parte din patrimoniul nostru cultural și științific?, se întreabă cercetătorul Vitalie Chistol.

Mai aflăm de la interlocutorul nostru că imaginile pe care le privesc micii vizitatori pe cupola Planetariului sunt o simulare la calculator, dat fiind că tehnica de azi permite acest lucru. Dar doriții pot urmări cu adevărat stelele la telescop noaptea, făcând o vizită cu înscriere prealabilă la Planetariu. „Nici un telescop nu vede ziua stelele, dar observațiile astronomice prin telescop le facem noaptea”, spune savantul.

La Observatorul din Chișinău nu a fost descoperită vreo nouă stea, acesta fiind inaugurat abia în anul 2017. Dar cercetările care au loc aici ne oferă speranța că acest lucru se va întâmpla în curând și atunci ar putea exista și o stelută cu numele unuia dintre cei mai cuminți copii, care vizi-

tează planetariul. Până atunci, însă, stelutele noi se aprind în ochii copiilor, care vizitează Planetariul. Iată câteva impresii ale participanților taberei „Provocarea verii” de la Biblioteca Ștefan cel Mare și Sfânt, care au rămas profund impresionați de călătoria printre stele:

Otilia, 7 ani: „Azi am fost cu grupul meu de la Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” la Planetariu, în excursie. M-a impresionat filmulețul, dar și planeta care se învârttea în jurul tabloului. Mie mi-a plăcut foarte mult în excursie. M-a impresionat chiar tot.”

Olivia, 14 ani: „Am rămas cu impresii plăcute, au fost prezentări interactive despre sistemul solar. S-a discutat despre particularitățile planetelor, despre distanța față de Soare, temperatură, atmosferă și multe, multe alte curiozități interesante.”

Gherman, 6 ani: „Am văzut planeta Saturn, am văzut planeta gigantă Jupiter. Mi-a plăcut filmulețul despre stele. A fost foarte interesant!”

E bine dacă în ochii copiilor care vizitează azi Planetariul licărește lumina curiozității, a visului – asta înseamnă și motivație, și dorința de a crea un viitor mai luminos și mai bun. La straja acestor luminițe vii ale curiozității stau și bibliotecarii, a căror misiune, iată, în perioada verii, capătă noi valențe, dar și noi posibilități. Faptul că picii vin acasă de la bibliotecă cu mai multe informații și cu stelute vii în ochi, este și meritul lor.

Alina RUSU,
Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”, Chișinău

Absolvenții primei promoții „Profesiile Viitorului”, pregătiți pentru industriile creative

Într-un peisaj educațional aflat în plină transformare, prima promoție de absolvenți ai programului național „Profesiile Viitorului” a fost sărbătorită printr-un eveniment festiv desfășurat la 3 iulie curent la Mediador – hubul dedicat industriilor creative din capitală. Ghidați de genericul „Graduation Beyond Imagination”, tinerii creatori formați în domenii emergente precum Animație și Game Design și-au prezentat proiectele în fața publicului, a potențialilor angajatori și a comunității academice.

UPSC – premiu I la Future Creatives

Unul dintre momentele de vârf ale evenimentului a fost competiția de pitching *Future Creatives*, în cadrul căreia echipa *Feral Render* de la UPSC a obținut Premiul I oferit

de *Ukraine-Moldova American Enterprise Fund*. Formată din Ecaterina Reutova, Iulia Bivol, Valeria Leanca și Alina Enco, echipa a prezentat proiectul *The Tale of Kokeshi*, un joc video cu o identitate vizuală remarcabilă, mecanici de joc atent structurate și un concept narativ

original. La același eveniment, echipa *Top Dev* (Vladimir Andoni, Ion Cricol, Vasile Vasilin, Ion Cotorobai și Denis Ciobanu) a impresionat printr-un proiect inovator, demonstrând competențe solide de dezvoltare de prototipuri și creativitate interactivă.

Studentii de la Animație cuceresc prin film și expresie vizuală

Și specializarea *Animație* a fost reprezentată cu succes la *Future Creatives*. Trei echipe de studenți din anul II au prezentat scurtmetraje realizate în tehnica *stop motion*, dezvoltate în cadrul cursului coordonat de Stela Railean: „*More*”, echipa *Diva Production* (Valeria

Verdeș, Daria Ghenca, Alexandru Ciobanu, Iana Roșca); „*Blinded*”, echipa *Sleepy Studio* (Alexandrina Doloșcan, Valeria Pendus, Tatiana Dutca); „*Shadowtrail*”, echipa *Fuf-Production* (Maria Ciobanu, Ella Achindinova, Daria Oleineac).

Filmele au fost rezultatul unui proces complex de creație și producție desfășurat pe parcursul a cinci luni, studenții combinând tehnici clasice de animație cu teme actuale și stiluri vizuale distincte. În cadrul aceluiași eveniment a fost prezentat proiectul individual „*Fleeting*”, realizat în tehnica 2D de Ana Colțuc, care a stârnit aplauze pentru sensibilitatea estetică și expresivitatea vizuală.

Absolvenți pregătiți să se lanseze în industrie

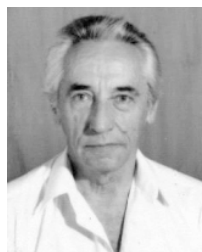
Evenimentul „Graduation Beyond Imagination” nu a fost doar un ceremonial simbolic, ci și un spațiu de conectare directă între educație și industrie. Studenții au participat la sesiuni de speed dating profesional, au interacționat cu mentori și angajatori și au primit feedback valoros din partea juriului

și a profesioniștilor. Performanțele remarcabile ale absolvenților sunt rezultatul unui proces educațional riguros și inovator. La UPSC, echipa de cadre didactice și mentori din industrie a construit un mediu în care creativitatea a fost susținută de disciplină, pasiunea inovării fiind canalizată spre excelență profesională.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău salută cu mândrie prima generație de absolvenți ai specializărilor *Animație* și *Game Design* – un moment definitoriu pentru consolidarea educației creative în Republica Moldova. Acești tineri au demonstrat că talentul cultivat prin rigoare academică și deschidere spre inovație poate deveni o forță reală în industriile vizuale.

Într-o lume în care competențele creative devin resurse strategice, „Profesiile Viitorului” nu mai sunt doar o viziune ce ține de aspirație. Ele prind contur aici și acum – prin oameni, proiecte și excelență.

Revelații admirabile în lumea muzicienilor-pedagogi

Dumitru APETRI,
doctor în filologie,
în tinerețe - profesor de cânt
și conducător artistic
la două școli din regiunea
Cernăuți

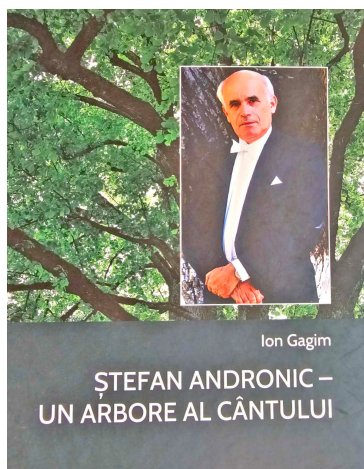
Spre finele primăverii din anul curent, melomanilor din Republica Moldova și nu numai lor li s-a oferit o minunată carte (*Ștefan Andronic – Un arbore al cântului*, despre muzicianul Ștefan Andronic, pe care eminentul poet Grigore Vieru l-a calificat ca *român din rădăcini bucovinene și stejar cu rădăcini basarabene*). Autorul monografiei este Ion Gagim, profesor universitar, doctor habilitat în pedagogie, membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, membru al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor, al Uniunii Scriitorilor din RM, Maestru în Artă, semnat de cărți și studii în diverse domenii ale muzicii și pedagogiei.

Personalitate notorie este și protagonistul recentei lucrări: Maestru în Artă din R. Moldova, Cavaler al Ordinului „Gloria Muncii”, membru al Uniunii Muzicienilor și al diverselor consilii și jurii în domeniul muzicii corale. Sunt de invidiat multiplele

activități desfășurate de Ștefan Andronic în cadrul concursurilor corale, festivalurilor, concertelor de gală, seratei jubilar de creație, turneelor muzicale și culturale. O performanță aparte a ilustrului muzician este Corala „Vocile Primăverii”, care a obținut distincția „Grand Prix” în anii '90 ai secolului trecut și Premiul Mare în primul deceniu al sec. XXI.

Muzicianul Ștefan Andronic este personalitatea de la care ne va rămâne, conform informației oferite de monografia citată, o bogată moștenire didactică: între anii 1980-2017 a alcătuit vreo 19 crestomații – culegeri de cântece pentru copii, creații corale clasice, partituri de muzică instrumentală universală și națională, colinde, cântări limbii române, programe analitice de educație muzicală, de istorie a muzicii, dirijat și cânt coral, teorie a muzicii și solfegiu, interpretări la pian, acordeon, nai, instrumente cu corzi și arcuș. Dumnealui e și autorul unor articole despre mișcarea muzicală în spațiul Basarabiei, elocvența și melodicitatea poeziei lui Grigore Vieru etc., etc.

Despre toate aceste momente importante din activitatea celui denumit „arbore al cântului” ne informează amănunțit, competent, laconic și cu dragoste domnul Ion Gagim. Inaugurează lucrarea precuvântul „O precizare necesară”, în care se spune că l-a cunoscut pe Ștefan Andronic de la vârsta de 17 ani, că a avut posibilitatea de a-l privi de la o parte și, în definitiv, a-l cuprinde ca pe un fenomen integral, datorită nume-

roaselor surse pe care i le-a pus la dispoziție veritabilul român, care s-a dovedit a fi, precum ni se spune, *exemplar în toate*.

Compartimentul „Deschiderea cortinei: cine este Ștefan Andronic?” e bogat în aprecieri de rigoare a activității protagonistului și în determinative ale specificului muzicii. Transcriem câteva: este unul din reprezentanții eminenței ai unei epoci; a trăit și trăiește două vieți într-o organică împletire: viața de trăitor al acestui pământ, cu menirea de om, și viața de creator, cu chemarea de a crea; a generat o Creație-arbore prin puterea muzicii, a cântului, deoarece „prin cânt omul se reunește cu Divinitatea [...], cântul, prin puterea sa, stă la originea omului, ocrotindu-i esența”.

Exigențe față de arta cântului, susține autorul, i-au ridicat rodul activității dirijorului la nivel de „ziditor al artei corale din spațiul basarabean”. E scoasă în evidență integritatea morală a

muzicianului, credința sa creștină, marea dragoste pentru colinde și poezia de înaltă autenticitate. Cităm: „Maestru Ștefan Andronic a luptat, dacă e să generalizăm, pentru trei cauze: cântul coral, spiritul românesc prin iubirea de neam și credința creștină”.

Urmează capitolele despre familia Andronic și atmosfera vremii, calea vieții protagonistului pe făgașul muzicii, studenția în cadrul Conservatorului din Chișinău, aprecierea și susținerea lui din partea unor profesori de înaltă calificare muzicală și bunăvoință omenească, apoi se trece la activitatea pedagogică a tânărului absolvent, la marea lui pasiune pentru corul de copii. Corala „Vocile Primăverii”, creată în incinta școlii nr. 11, actualul Liceu „Ion Creangă”, e considerată de domnul Gagim „o biserică pe roate”, un adevărat centru de educație estetică ce dinamizează, diversifică și înfrumusețează viața școlii.

În instituția nominalizată, ni se spune, seratele de absolvire au devenit tradiție, desfășurându-se ca ample manifestări artistice care se produc în Chișinău, în republică și peste hotarele ei: la Riga, la Moscova și în diferite centre culturale din România. Când am audiat pentru prima dată această formațiune artistică, împreună cu distinsul lingvist herțean Vasile Pavel, am rămas surprinși de înalta ei perfecțiune interpretativă și ne-am expus în presă astfel: *Izvor de vrajă – „Vocile Primăverii”* („Univers pedagogic”, 16.12.2004). Pe bună dreptate menționează maestrul Gagim că evoluările

scenice ale Coralei se disting prin „varietate de genuri, forme, stiluri de muzică și printr-un grad de dificultate al repertoriului, care a alcătuit diversitatea de programe pe diferite scene”.

Succesele neordinare ale Coralei sunt determinate de colaborarea formațiunii cu muzicieni iluștri, maeștri de concert, de interpretarea cântecelor în limba originalului, dar și de faptul că fondatorul și dirijorul ei este „un artist desăvârșit”, precum a spus-o tranșant Emilia Moraru, doctor în muzică. Referindu-se la mișcarea națională a cântului coral de copii, autorul cărții de față subliniază că „Ștefan Andronic a ajuns să devină un fenomen cultural de rang național [...] care a reușit să înființeze circa 20 de școli cu studierea aprofundată a artei muzical-corale, teatrale, coregrafice, a artelor plastice etc.”.

Cu deosebit interes se citește și capitolul „Grigore Vieru, părințele spiritual”. Finalizează studiul monografic compartimentul „Familia. Copiii. Nepoții” și „Încheierea”, în care se accentuează în mod expres: „Ștefan Andronic și-a transformat darul vieții într-un alt dar – cel de a aduce bucurie oamenilor.” Subscriem cu plăcere la această concluzie și îl felicităm din tot sufletul pe ilustrul muzician-pedagog Ion Gagim care a realizat un studiu monografic profund ca sens, interesant ca tematică, îngrijit ca limbaj și însoțit de multiple imagini fotografice și câteva schițe grafice care favorizează receptarea și asimilarea bogatului mesaj al monografiei.

Замещение уроков: испытание или наказание?

Очень часто в учебных заведениях ситуация складывается так, что учителю необходимо провести урок в другом классе/группе. Замена на уроке – это типичная ситуация в любом учебном учреждении. Однако, по законодательству, о замене необходимо предупредить заблаговременно, при этом учитель имеет право отказаться, чтобы подготовиться к своему следующему уроку. Однако ни в одном официальном документе невозможно предусмотреть все спорные моменты работы и способы их решения, а также невозможно учесть все форс-мажорные обстоятельства. Поэтому учителям приходится выходить на замену.

Проблемы учителей, замещающих уроки, включают в себя необходимость адаптироваться к новому классу и предмету, недостаток времени на подготовку, а также психологическое напряжение от необходимости сразу влиться в учебный процесс и эффективно его вести. Кроме того, учителя могут столкнуться с трудностями в понимании специфики работы конкретного класса, особенно если речь идет о замене на длительный период. Важно отметить, что замещение уроков часто требует дополнительных усилий и может приводить к усталости и профессиональному выгоранию, особенно если это происходит на регулярной основе. на уроке / all4women

Можно отметить следующие плюсы замещения уроков:

- вы можете руководству учебного учреждения, ученикам и их родителям в сложившейся непростой ситуации;
- возможность дополнительно заработать;
- возможность познакомиться с новыми людьми;
- новое испытание для специалиста, способного справиться с любой педагогической ситуацией (вы сможете испытать себя: насколько вы готовы в экстремальных условиях управлять ученическим коллективом);
- эмоциональная встряска;
- это временно;
- новый педагогический опыт.

Более подробно, можно выделить следующие сложности замещения уроков:

- Недостаток времени на подготовку;

Замещение часто происходит внезапно, и учитель может не успеть ознакомиться с программой, материалами и особенностями класса.

- Адаптация к новому предмету: Если учитель замещает предмет, который не преподавал обычно, ему приходится быстро осваивать новую тему и методику.
- Специфика класса: Каждый класс имеет свои особенности, уровень подготовки и поведения учащихся. Учителю сложно сразу понять, как лучше выстроить урок.

- Психологическое напряжение: Замещение может вызывать стресс, особенно если учитель не уверен в своих знаниях и навыках по заменяемому предмету.
- Дополнительная нагрузка: Замещение уроков, как правило,

оплачивается, но требует от учителя дополнительных усилий и времени, что может приводить к переутомлению.

- Сложности в организации учебного процесса:

Необходимо быстро адаптировать учебный план, найти подходящие задания, оценить работу учеников.

- Риск профессионального выгорания:

Регулярное замещение уроков может приводить к эмоциональному истощению и снижению мотивации.

В заключение, замещение уроков, безусловно, является важной частью работы учителя, но требует от него дополнительных усилий и может вызывать сложности, которые необходимо учитывать и решать, чтобы обеспечить качественный учебный процесс.

Как же можно избежать всех этих сложностей? Как помочь учителю?

Со стороны коллег:

- Предложите свою помощь в подготовке к уроку:

1. Предоставьте список класса/посещаемость. Учитель должен знать, кто должен быть в классе, а кто нет, даже если вам это не очень важно. Это особенно актуально в случае пожарной тревоги или другой чрезвычайной ситуации.

2. Поделитесь материалами или идеями (предложите ему свои конспекты, презентации, дидактические материалы или ссылки на полезные ресурсы. Например, предложите свой план урока. Учителей в большинстве случаев оставляют без каких-либо планов уроков, и им приходится спрашивать учеников о

последнем домашнем задании, чтобы понять, что им делать в этот день.

3. Укажите больше деталей в ваших планах уроков! Расскажите учителю все, что вы хотели бы сделать сами в этот день. Сколько времени должна занять эта деятельность, стоит ли она оценки, что произойдет, если ученики не закончат ее.

4. Сообщите учителю о правилах поведения в классе.

5. Предоставьте доступ к любым технологиям/материалам, которые могут понадобиться замещающему учителю.

6. Создайте позитивную атмосферу до урока (побеседуйте с учениками, либо, если нет возможности поговорить, предупредите учеников в классном чате о приходе нового учителя.) Объясните, что сегодня будет замена и что важно проявить уважение к новому учителю и внимательно слушать его. Важно проявить уважение и понимание, ведь замена - это всегда небольшая стрессовая ситуация для замещающего учителя.

Со стороны учеников:

До урока:

- Будьте активным учеником:

Покажите пример остальным, внимательно слушайте учителя, отвечайте на вопросы и участвуйте в обсуждениях.

- Помогайте учителю:

Если учитель попросит вас о помощи, например, раздать или собрать тетради, выполните эту просьбу.

- Поддерживайте позитивную атмосферу:

Не отвлекайтесь сами и не позволяйте другим отвлекаться, поддерживайте тишину и порядок в классе.

- Успокойте учеников:

Если у учеников возникнут вопросы или они будут испытывать трудности, помогите им, но не перебивайте учителя.

После урока:

- Поблагодарите учителя:

Выразите благодарность замещающему учителю за его работу и объясните, что его урок был полезным.

- Поделитесь своими впечатлениями в личной беседе с учителем.

- Не критикуйте учителя:

Даже если урок вам не понравился, не стоит критиковать учителя перед сверстниками.

Важно помнить, что цель любой помощи – сделать так, чтобы урок прошел максимально комфортно и эффективно как для учителя, так и для учеников.

Чего не следует делать учителю-заместителю?

- Не будьте жесткими и отклоняющимися от планов уроков или распорядка, установленного постоянным учителем.

- Будьте открыты для нового опыта.

- Будьте готовы корректировать свой подход по мере необходимости. Не используйте негативный язык или поведение: всегда сохраняйте позитивное и уважительное поведение.

(Продолжение следует)

Инна СУРУЖИУ,
преподаватель
английского языка,
библиотекарь Медицинского
Колледжа, Бэлць

Lucrările studenților programului de studii Grafică, expuse la Muzeul Orașului Chișinău

Studenții programului de Studii Grafică din cadrul Facultății de Arte Vizuale și Design a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” au vernisat, recent, în Sala Panoramică a Muzeului de Istorie a Orașului Chișinău, expoziția „Autenticitatea orașului meu: Dialoguri ale Timpului și Spațiului”. Organizat sub egida Direcției Generale Cultură și Patrimoniu Cultural a municipiului Chișinău, evenimentul este rezultatul unei colaborări valoroase dintre facultate și instituția gazdă.

Elementul central al expoziției, aflat chiar în grafica afișului, cheia, este redat ca simbol al accesului la memoria orașului și la esența sa culturală. Podul devine un liant între generații și timpuri, în timp ce chipul uman gravat reflectă dualitatea orașului, ca spațiu trăit și contemplat deopotrivă.

Operele expuse propun un dialog deschis între tradiție și inovație, între trecutul și viitorul orașului Chișinău. Ele invită privitorul să descopere sensuri noi și să redefinească ideea de autenticitate urbană. Expoziția valorifică nu doar viziunea artistică a studenților, ci și capacitatea lor de a interpreta poetic și conceptual spațiul în care trăiesc.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” își exprimă profunda recunoștință față de cadrele didactice care au stat alături de studenți în parcursul lor creativ, contribuind decisiv la reușita expoziției. Aducem mulțumiri doamnei Ana Simac, decan al Facultății de Arte Vizuale și Design, doamnei Tatiana Lagaeva, șef al Catedrei Studiul Artelor, Grafică și Metodologia Instruirii, precum și domnilor profesori Alexandru Ermurache, Andrei Castravăț și Adrian Cucerivii, pentru implicarea exemplară, spiritul formativ și susținerea constantă oferite la realizarea acestui proiect artistic.

Lucrările prezentate constituie o reflecție artistică profundă asupra identității urbane, patrimoniului cultural și relației intime dintre om și oraș. Prin tehnici diverse

de gravură și compoziție grafică, tinerii artiști transpun simboluri vizuale – precum cheia, podul și chipul – în metafore ale memoriei, conexiunii și căutării de sine.

(Câteva din) Binecuvântările spirituale ale or. Bălți

„Nu există un asemenea popor care să nu aibă cu ce se lăuda, fie cu conducători iluștri, fie cu bărbați înțelepți și bravi, fie cu fapte demne de amintire”
Gheorghe Asachi

„Proclamăm astăzi în mod solemn, în fața lui Dumnezeu și a lumii întregi, că dorim Unirea Basarabiei cu Regatul României, sub al cărui regim constituțional și sub ocrotirea legilor de monarhie democratică vedem siguranța existenței noastre naționale și a propășirii economice și culturale.” (conform lucrării Gheorghe Bezviconi. *Profiluri de ieri și de azi, Chișinău, „Universitas”, 1992, p. 84*). Una dintre propășirile obținute de municipiul Bălți în urma Unirii Basarabiei cu România-Mamă era cea spirituală.

Bălțiul dintotdeauna a fost un oraș unde datinile religioase se respectau cu sfințenie, deoarece poporul care locuia aici era unul evlavios. Însă, după Unirea cu România, în mun. Bălți, libertatea religioasă a devenit una și mai prolifică. Aici merită menționat faptul că îndată după reînființarea Eparhiei Hotinului și reinstalarea Înaltului Episcop (Mitropolitul Visarion Puiu) al acestei Eparhii, preasfințitul Visarion, care și-a ales reședin-

ța la Bălți, a început să desfășoare o prodigioasă activitate pentru întemeierea Episcopiei din Bălți și sprijinirea instituțiilor din cuprinsul Eparhiei. La 28 septembrie 1924, în centrul orașului Bălți a fost pusă piatra de temelie a Catedralei „Constantin și Elena” și a Capelei episcopale „Cuvioasa Parascheva” (conform Gheorghe Baciuc, *Orașul Bălți și oamenii lui*, pp. 365-376). Pe lângă toate acestea, a fost deschis Localul Seminarului Teologic din Bălți (1930), cu căminul preoțesc. De asemenea, au fost inaugurate numeroase sinagogi (Sinagoga Mare sau Centrală, Sinagoga „Iavna” de pe str. Regele Carol; Sinagoga „Haraț” de pe str. Regele Carol, Sinagoga Nr. 9 sau „De Șamusim”, Sinagoga de pe strada Libertății; Sinagoga de pe strada Chișinău ș.a.) și case de rugăciune.

Astăzi ca niciodată putem aduce la cunoștința bălțenilor binecuvântările de care s-a bucurat și a beneficiat atât orașul, cât și suburbiile lui imediat după Unirea Basarabiei cu România. Binecuvântări care își așteaptă în viitor împlinirea.

Alexandru COCETOV,
profesor,

Alexandra PREPELIȚA,
elevă, IPÎ Liceul Teoretic „Orizont”, Bălți

ANUNȚ DE ANULARE A CONCURSULUI

Ministerul Educației și Cercetării anulează concursul pentru ocuparea funcției de director al Liceului Republican de Muzică „Ciprian Porumbescu”, ce a fost anunțat prin publicarea în nr. 27 din 3 iulie 2025 al săptămânalului Univers Pedagogic pro.
Mulțumim pentru înțelegere!

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et. 2
E-mail: universs2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com
Tipar: ÎSFEF „Tipografia Centrală”. Tiraj: 469 ex. Comanda nr. 2026

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

REDACTOR-ȘEF ► Oxana Parașciuc
REDACTOR PRINCIPAL ► Iulian Bogatu
REPORTER ► Silvia Țurcan
CORECTOR ► Elvira Țăganaș-Pânte
MACHETATOR ► Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate.
Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>